

Alcoholvergiftiging onder jongeren: hun eigen perspectief

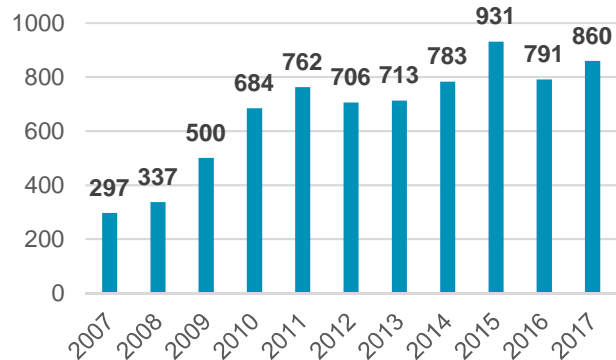
Achtergrond

Steeds meer jongeren komen met een alcoholvergiftiging bij de Spoedeisende Hulp van een ziekenhuis. Ons onderzoek geeft inzicht in de achterliggende redenen vanuit het perspectief van de jongeren.

Methode

In 2017 interviewden we 14 jongeren (9 jongens en 5 meisjes) die vanwege een alcoholvergiftiging bij de Spoedeisende Hulp van een ziekenhuis kwamen. We werkten hiervoor samen met het Erasmus MC in Rotterdam, het Academisch Medisch Centrum in Amsterdam, het Deventer Ziekenhuis en het Tergooi Ziekenhuis in Blaricum. De jongeren waren allen minderjarig (13 tot en met 17 jaar) toen ze de alcoholvergiftiging kregen en dit was niet langer dan 18 maanden geleden. Twee jongeren hadden nog nooit gedronken voor de alcoholvergiftiging. Zes jongeren waren al eerder dronken geweest. We bespraken de omstandigheden van de alcoholvergiftiging, hun motivaties, de oorzaken en mogelijke risicofactoren.

Aantal meldingen van alcohol-
gerelateerde opnames onder jongeren

Bron: Factsheet alcoholintoxicaties 2007 tot en met 2017, Reinier de Graaf, NSCK, Universiteit Twente.

“Nou, het was gewoon wel gezellig zeg maar. En ik had echt niet door dat het zo snel aankwam. Dat het zo heftig zou worden en dit zou gebeuren.”

Omstandigheden

Alle 14 jongeren dronken sterke drank; vaak in een mixdrankje, maar soms puur. Jongeren hadden vaak thuis toegang tot drank of kochten het met een geleende ID-kaart. De alcoholvergiftiging gebeurde soms thuis tijdens het “chillen”, bij een verjaardag, tijdens een drankspel of bij het indrinken voor het uitgaan. Bij sommige jongeren gebeurde het ook tijdens het uitgaan of op straat.

“Ja, mijn moeder zei wel altijd dat je niet teveel moet drinken, houd het leuk. Maar wat voor mijn moeder houd het leuk is, is misschien 3 rosétjes, maar dat doet geen enkele jongere. Dus eigenlijk luister je daar niet naar.”

Motivaties

Waarom dronken jongeren op de dag dat ze een alcoholvergiftiging opliepen? En waarom zo veel? Vaak vanwege nieuwsgierigheid. Ze wilden bijvoorbeeld sterke drank drinken om te zien wat er gebeurt of hoe het is om dronken te zijn. Soms dronken jongeren vanwege negatieve emoties. Vaak noemden jongeren ook sociale motieven. Om het gezellig te hebben met vrienden of omdat iedereen dronk.

Oorzaken

Jongeren gaven aan dat ze weinig ervaring hadden met alcohol en geen kennis over tot hoever ze konden gaan. Ze hadden niet het gevoel dat ze de alcoholvergiftiging hadden kunnen voorkomen. Het ging vaak allemaal heel snel. Soms kwam dit door een drankspel, maar vaak ook door het kiezen van de verkeerde glazen of door het verkeerd mixen van sterke drank met frisdrank of sap.

"Iedereen reageert er heel anders op. De één kan na tien glazen nog prima functioneren en een ander is na twee al helemaal woeeehoeee."

Risicofactoren

Jongeren noemden de volgende mogelijke risicofactoren voor de alcoholvergiftiging:

- ✓ **Het drinken van sterke drank.** Ze vonden de smaak van mixdrankjes met sterke drank lekker. Daarnaast is het illegaal om als minderjarige alcohol te kopen, dus vonden sommige jongeren het zonde van de moeite om dan alleen bier of wijn te kopen.
- ✓ **Drinken is voor minderjarigen nog steeds normaal.** De jongeren gaven aan dat ze 16 jaar een normale leeftijd vinden om te beginnen met drinken. Ze zeiden ook dat je toch niet kan voorkomen dat jongeren dit doen en dat de leeftijdsgrens van 18 jaar het alleen maar leuk en spannend maakt om eerder te drinken.
- ✓ **Alcohol wordt gekoppeld aan positieve gevoelens.** Jongeren die nog niet eerder hadden gedronken, hadden positieve verwachtingen over alcoholgebruik. De jongeren die al ervaring hadden met alcohol vonden het leuk en fijn en wilden dat gevoel weer ervaren.
- ✓ **Er is geen standaardlimiet.** De jongeren die we spraken, wilden graag drinken tot hun limiet. Ze wilden zich niet beperken tot een bepaald maximum aantal glazen, maar wilden wel voorkomen dat ze niet meer wisten wat ze deden, niet meer zichzelf waren of "stomme dingen" zouden doen.
- ✓ **Ouders zijn onduidelijk over alcohol.** Volgens de jongeren hadden ze geen serieus gesprek gevoerd met hun ouders over alcohol. Ze vertelden dat er thuis geen duidelijke regels waren over alcoholgebruik.
- ✓ **Voorlichtingscampagnes zijn ineffectief.** De jongeren die een alcoholvergiftiging hadden gehad, gaven aan dat de voorlichtingscampagnes hen niet hadden beïnvloed. Sommigen gaven aan dat de campagnes "te laat" kwamen. Anderen hadden liever duidelijke instructies gehad over welke glazen je moet gebruiken en hoe je veilig kan mixen.

"Ik had gewoon veel minder moeten drinken, maar iedereen dronk weet je wel, dus dan laat je jezelf ook een beetje gaan, je gaat daarin mee. [...] Maar er was geen druk van je moet meedoen."

"Je kan beter, denk ik dan, tips geven van wat voor glazen je moet gebruiken. Wordt ook wel verteld, maar meer de nadruk daarop leggen. En eh.. dat je niet alles door elkaar moet gebruiken."

Meer lezen?

We hebben een Engelstalig wetenschappelijk artikel geschreven over dit onderzoek:

De Wit, N., Nagelhout, G. E., Gruppen, M., Lasham, C., Van Loon, M., Meerkerk, G. J., Le Net, A., Ooms, A., & Van de Mheen, D. (2019). Alcohol intoxication with emergency room (ER) admission among underage adolescents: A qualitative study. *Alcoholism Treatment Quarterly*. Doi: 10.1080/07347324.2019.1693314

Dit onderzoek is gefinancierd door:

SVR

Stichting Volksbond
Rotterdam